

Mala podjetja - velike ambicije

Priložnosti sodelovanja na področju prenosa tehnologij

Mreža Enterprise Europe Network spodbuja mednarodno sodelovanje na treh pomembnih področjih poslovanja in razvoja podjetij. Ta področja so poslovno sodelovanje, prenos tehnologij in vključevanje v konzorcije prijaviteljev EU projektov. Podpora Mreže se kaže v direktnih povezavah s tujimi partnerji in/ali aktivnostih informiranja, svetovanja na omenjenih področjih domačim klientom (podjetjem in raziskovalcem), kar omogoča lažje vstopanje v mednarodno sodelovanje. V nadaljevanju Uvodnika vas želimo bolje seznaniti z možnostmi, ki jih odpira ZRRID - Zakon o raziskovalni, razvojni in inovacijski dejavnosti, ki je v postopku sprejemanja. Predlagalo ga je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter se dotika, med drugim, tudi sodelovanja javnih raziskovalnih organizacij (JRO) z gospodarstvom.

Zakon je seveda izključno nek krovni akt, v katerem se določa smernice delovanja. A kaj zakon lahko prinese za prihodnost slovenskega gospodarstva? Delovanja slovenskih podjetij se zakon dotika predvsem v dveh delih. Najprej omogoča dodatno nagrajevanje raziskovalcev, ki sodelujejo z gospodarstvom, in sicer jim dovoljuje dodatno zaposlitev iz tega naslova. Torej si raziskovalec, ki je svoje delo že uspel polno

pokriti s (1) projekti, ki jih je pridobil od slovenske Agencije za raziskave in razvoj ali s (2) projekti Evropske komisije, lahko obeta neko finančno nagrado za svoje dodatno delo, ki ga opravlja v sodelovanju s slovenskimi podjetji.

Zakaj to ni narobe? Delo raziskovalca v JRO in delo podjetnika se bistveno razlikujeta. Slednji stremi k uporabi znanja na trgu, cilje želi doseči hitro, pomembni so kvartalni dobički in tržna gibanja. Nasprotno prvi živi v bolj počasnem svetu, kjer lahko bistvene invencije, izumi, pomemben preboj na trg dosežejo šele sčasoma, ali čez leta. Kdo ne pozna mobilnih telefonov? A jih verjetno ne bi bilo brez Einsteinove teorije relativnosti izpred 100 let. Približno 70 let je trajalo do prve uporabne aplikacije na tem področju. Danes ne moremo brez nje. Omenjena razlika v hitrosti filma, v katerem posamezniki živijo, je lahko nespodbudna za sodelovanje med obema sferama. Tovrstne težave niso nerazrešljive in jih je ključno preseči v dobro vse družbe. Brez znanosti ni gonila napredka. Brez gospodarstva ni realizacije napredka. Omenjena spodbuda raziskovalcem je ključ do povečanja sodelovanja med JRO in gospodarstvom - na eni strani. Na drugi strani je potrebno iskati druge vzvode, in zna biti, da je ključ v premalo uporabljenih olajšavah za raziskovalno in razvojno dejavnost - ne premalo uporabljenih na splošno, saj se jih slovenska podjetja pogosto poslužujejo in jih najdemo zavedene v njihovih poslovnih knjigah - kazalo bi povečati pogostost rabe tega instrumenta za vzpostavljanje konkretnih sodelovalnih pogodb med posameznimi podjetji in JRO. Podjetje smiselno investira svoj višek, pridobi davčno olajšavo, obenem pa skozi sodelovanje z raziskovalci in JRO reši (ali vsaj začne reševati) enega svojih tehnoloških problemov.

Slovenska zakonodaja je v veliki meri prepisana, posamezni deli bolj, drugi manj uspešno. ZRRID ni prepisan, ampak je plod dela posameznikov na Ministrstvu, ki so si prizadevali poznati in razumeti trenutno situacijo ne samo na področju znanosti in njenega financiranja, temveč tudi vloge znanosti v sodelovanju z gospodarstvom.

Iskreno lahko upamo, da bomo vsi skupaj tudi v luči novih, morda kmalu sprejetih določb, iskali in našli še boljšo pot do sodelovanja med gospodarstvom in znanostjo.

Dr. Špela Stres, LLM, MBA
Vodja konzorcija EEN Slovenija

DOBRODOŠLI v Enterprise Europe Network!

Enterprise Europe Network je **zaupanja vredna referenčna točka** pri tkanju novih poslovnih vezi. Olajšamo vam dostop do informacij in odpiramo hitre povezave. V zadnjih treh letih smo pomagali več kot 2,5 milijona podjetjem, s pomočjo naše platforme pa je bilo sklenjenih več kot 4500 mednarodnih, komercialnih, tehnoloških ali projektnih partnerstev.

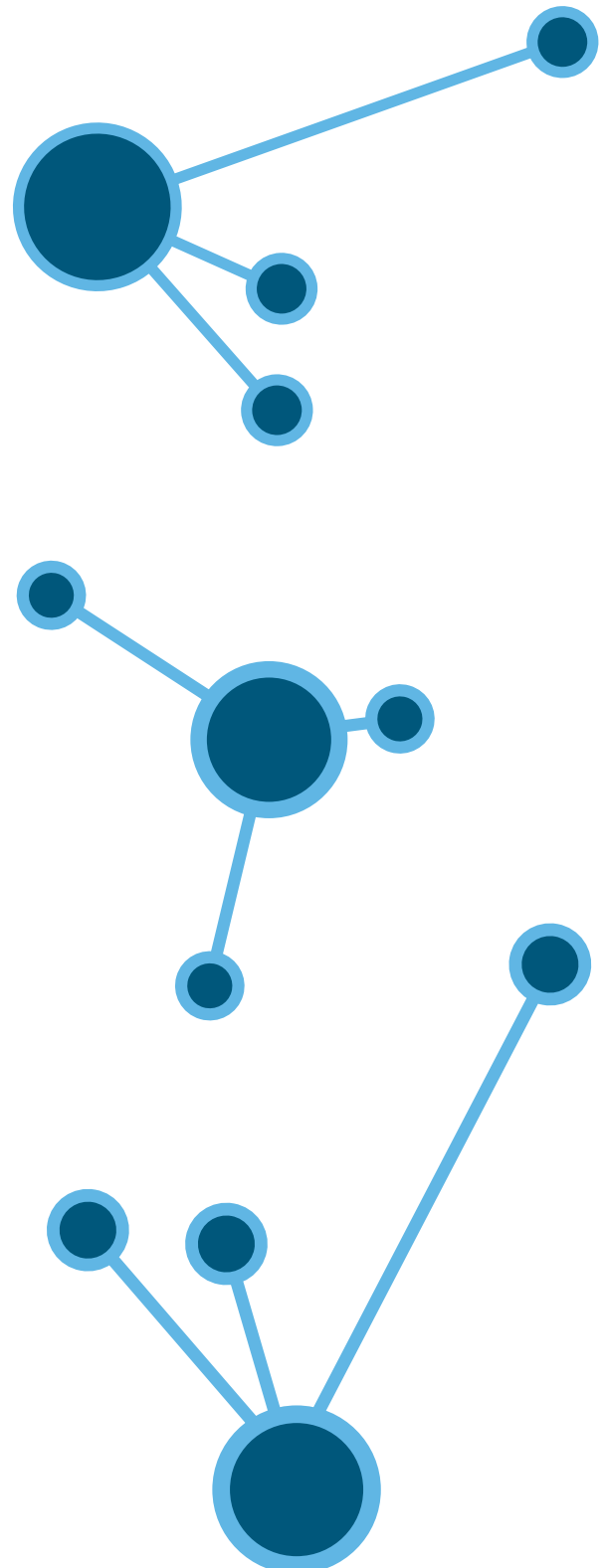
Enterprise Europe Network nudi podporo **majhnim in srednje velikim podjetjem**, pa tudi velikim podjetjem, raziskovalnim organizacijam, strokovnim in sektorskim združenjem, tehnološkim centrom in vsem drugim, da lahko najbolje izkoristijo **gospodarske priložnosti v Evropski Uniji**. Gre za mrežo, ki jo je ustanovil Generalni Direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije. Mreža Enterprise Europe Network deluje v več kot 60 državah, sestavlja pa jo skoraj **600** organizaciji in **3000** strokovnjakov iz različnih področij.

Na podlagi obširne raziskave, ki jo je o delovanju mreže Enterprise Europe Network naročila Evropska Komisija, so podjetja, ki so v obdobju med leti 2008 in 2014 koristila storitve mreže, ustvarila za 3.1 odstotnih točk večje prihodke ter za 3 odstotne točke več zaposlovala kot podjetja v kontrolni skupini. Raziskava je tudi potrdila, da bolj, kot podjetja uporabljajo različne storitve mreže, bolj so uspešna na omenjenih dveh področjih..

Če imate kakršnokoli vprašanje, se lahko v vsakem trenutku obrnete na kontaktne točke mreže Enterprise Europe Network. Člani mreže Enterprise Europe Network vam bodo z veseljem priskočili na pomoč in sicer v skladu s strategijo "no wrong door", ki je bila sprejeta na vseevropski ravni mreže. Zaradi doslednega upoštevanja te strategije so podjetja v članih mreže in v bazah strokovnjakov s posameznih področij našla zanesljive poslovne partnerje in prepoznala dodano vrednost različnih storitev, ki jih mreža ponuja.

Veselimo se druženja z vami!

Ekipa EEN

Kazalo

02 Nagovor vodje konzorcija,
Enterprise Europe Network

03 Dobrodošli v Enterprise
Europe Network!

05 Kaj prinaša Evropski zeleni
dogovor evropskemu
gospodarstvu, podjetjem in
Enterprise Europe Network

07 Z oblikovalsko zahtevnimi
karafami iz Slovenije na
angleški trg

09 Do dobičkonosnega
sodelovanja na področju
izdelave kovinske opreme za
vakuumske dvigalce

11 Slovenska blagovna znamka
Ekolife natura s pomočjo
Enterprise Europe Network
prisotna na trgih Beneluksa
in Nemčiji ter na Poljskem

12 SEEmeet Slovenia 2020 -
Edinstvena priložnost za
poslovno mreženje in
širitev posla

13 Okoljski dan gospodarstva
2020 »S plastiko moramo
vsi ravnati spoštljivo in
odgovorno«

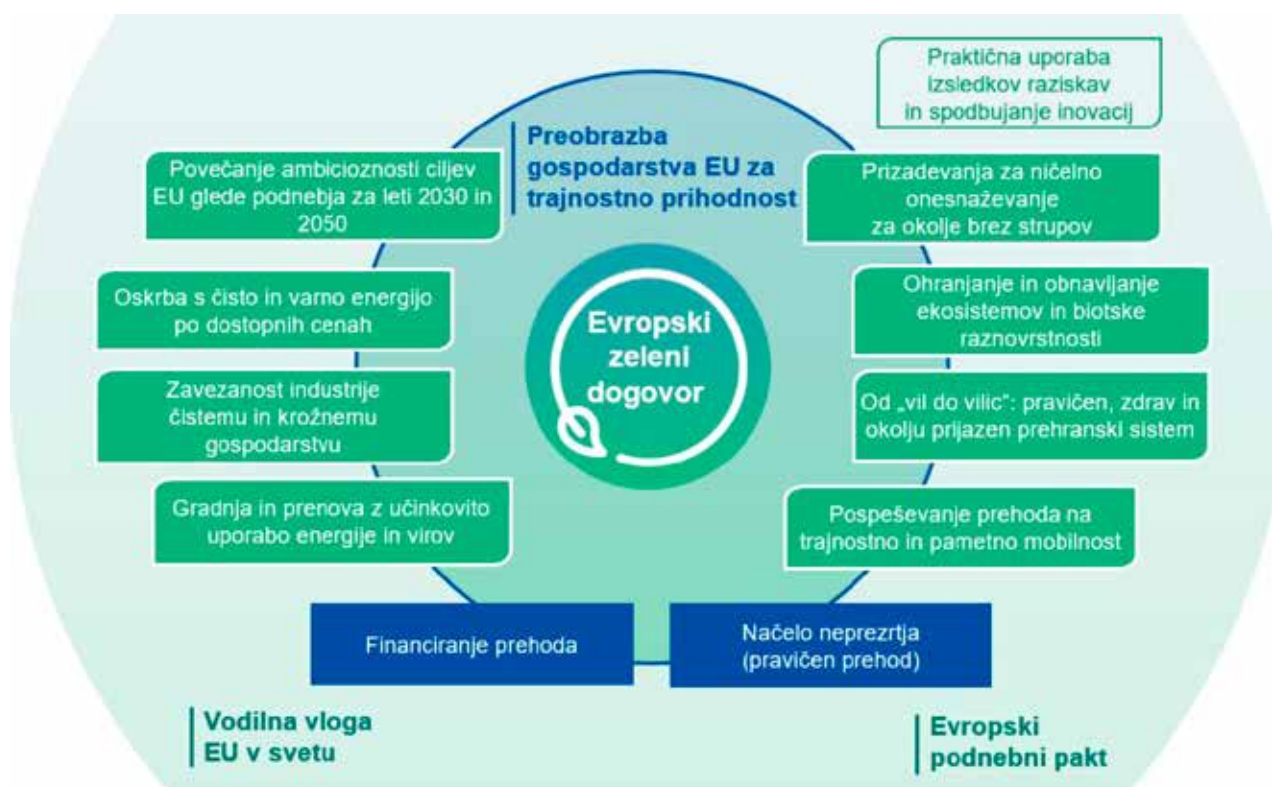
15 Partnerji slovenskega
konzorcija Enterprise
Europe Network

Kaj prinaša Evropski zeleni dogovor evropskemu gospodarstvu, podjetjem in Enterprise Europe Network

Ob zaključku leta 2019 je Evropska komisija z nastopom novega mandata predstavila ambiciozen strateški dokument rasti za nadaljnja tri desetletja, **Evropski zeleni dogovor**¹, katerega temeljni namen (str. 1-6) je vzpostavitev trajnostnega gospodarstva s pravičnim in vključujočim preходом za vse udeležence. Na temelju (1) izkušenj s preteklimi dogovori, deklaracijami in zavezami s podobnimi vsebinami, ter (2) zavedanju evropskih državljanov o nujnosti sprememb, bo **Evropski zeleni dogovor** pravno zavezujoč dokument z **Evropskim podnebnim zakonom**. Okoljske tematike bodo na ta način postale tesno povezane s prihajajočimi standardi, evropskimi politikami in programi, mednarodnim sodelovanjem in dialogu s socialnimi partnerji.

Temeljni cilji **Evropskega zelenega dogovora** (str. 1-6) vključujejo ukrepe v smeri zmanjševanja neto emisij toplogrednih plinov (na ničelno raven), ločevanje gospodarske rasti in rabe virov ter upoštevanje vseh vpletenih. Že bežen pregled analize trenutnega stanja v evropskem gospodarstvu glede na doseganje zastavljenih ciljev, kaže, da bodo nujne korenite spremembe, pri čemer inovacije in nove tehnologije lahko hkrati prispevajo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in doseganju gospodarske rasti. Kot primer lahko navedemo podatek iz **Evropskega zelenega dogovora** (str. 4), da so se v obdobju med letoma 1990 in 2018 emisije toplogrednih plinov zmanjšale za 23 % pri gospodarski rasti v višini 61 %.

Slika: Prehod v zeleno gospodarstvo

Vir: *Evropski zeleni dogovor*, str. 3

Osrednji del ukrepov (*Evropski zeleni dogovor*, str. 6-24) bo namenjen proizvodnji in uporabi energije v gospodarstvu, industrijskemu sektorju, gradnji, uporabi in prenovi stavb, javnemu in zasebnemu prometu, skupni kmetijski in skupni ribiški politiki ... Omenjena področja so glavni viri toplogrednih plinov znotraj Evropske unije. Kot predlagane rešitve za dejanski prehod v podnebno nevtrarno družbo se omenjajo digitalizacija z umetno inteligenco, 5G, računalništvo v oblaku in internet stvari, uporaba novih materialov, pametna infrastruktura, iskanje nadomestnih možnosti (na primer preusmeritev v modro gospodarstvo), uveljavljanje konceptov krožnega gospodarstva in podobno. Zaradi vseobsežnosti okoljskih učinkov, se bomo z ukrepi v takšni ali drugačni obliki slej kot prej srečali vsi – kot državljani, potrošniki, podjetniki ali kako drugače. Že samo razpisi v naslednji finančni perspektivi bodo dodobra zaznamovani z okoljskimi cilji. Program *Horizon Evropa* bo po napovedih imel dobro tretjino vseh finančnih sredstev namenjenih za nove okoljske in podnebne rešitve.

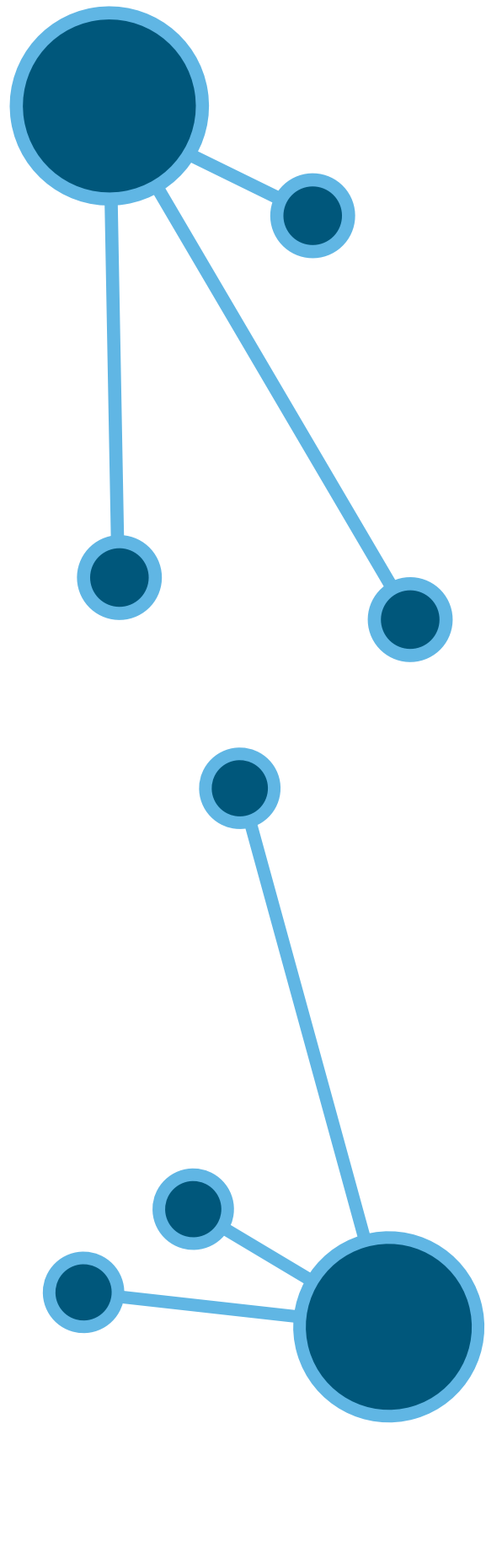
S povečevanjem pomena tovrstnih rešitev se bodo podjetja morala prilagoditi na novo nastalim razmeram z uvajanjem novih proizvodnih postopkov, razvojem in/ali uporabo novih tehnologij, ki bodo vodila k čistejši proizvodnji in trajnostno naravnanim proizvodom/storitvam, ki bodo v bistveno manjši meri negativno vplivali na okolje.

Na tej točki bo podpora že obstoječih storitev *Enterprise Europe Network* še posebej dobrodošla. Preko obsežne baze poslovnih in tehnoloških objav podjetij in raziskovalcev bo iskanje ustreznih partnerjev lažje, nove poslovne in raziskovalne partnerje bo možno srečati na virtualnih in fizičnih dvostranskih srečanjih, prav tako pa boste lahko deležni strokovne podpore pri prijavih na prihajajoče razpise z okoljsko obarvanimi tematikami.

Vir podatkov: (1) *Evropski zeleni dogovor* (https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF)

Robert Premk

Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu "Jožef Stefan"

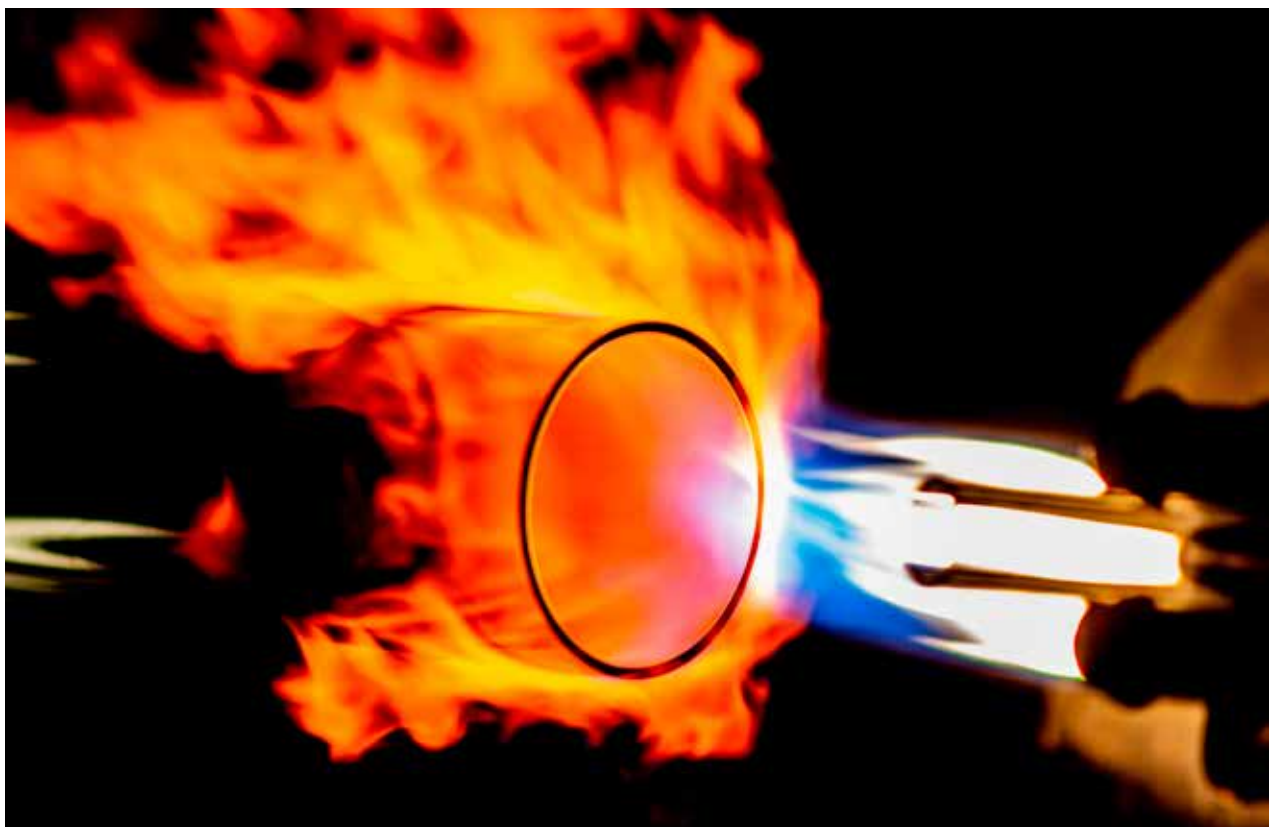
Z oblikovalsko zahtevnimi karafami iz Slovenije na angleški trg

Iskanje partnerjev za poslovna sodelovanja je eno izmed področij, za katerega se lahko obrnete na največjo poslovno mrežo **Enterprise Europe Network** oziroma vas njeni predstavniki obvestijo o priložnosti, ki bo kot nalašč za vas. S prisotnostjo v več kot 60 državah širom sveta – in njihovo število se le še povečuje – se lahko hitro primeri, da bo vaš novi poslovni partner iz države, s katero do sedaj še niste sodelovali oziroma vsaj ne obsežneje.

Podobno izkušnjo ima tudi slovensko podjetje **Art-Glas d.o.o.** iz Rodika. Že vse od svoje ustanovitve v letu 1992 se ukvarjajo z izdelovanjem tehnološko zahtevnih in oblikovalsko dovršenih inovativnih proizvodov iz borosilikatnega stekla. Omenjeni material velja za izjemno odpornega na poškodbe zaradi temperaturnih nihanj, zato se posledično uporablja za številne namene.

S posodabljanjem proizvodnega procesa in uvajanjem novih tehnologij, se je na temelju novih možnosti izdelave steklenih izdelkov, tako proizvodni kot prodajni program podjetja dopolnjeval, skupaj s storitvami peskanja in brušenja stekla ter storitvami svetovanja partnerjem.

Poleg domačega trga je podjetje Art-Glas d.o.o. vzpostavilo tesne vezi z italijanskimi partnerji v programu svetilk iz stekla in raznovrstnih oblik ter možnostjo peskanja poljubnih oblik na steklene izdelke. Uspeh podjetja izhaja tudi iz njihove usmerjenosti v nenehno iskanje novih rešitev z uporabo preišljenih in ustvarjalnih prijemov pri zasnovi še tako nenavadnih oblik končnega izdelka, pri čemer temeljna funkcionalnost končnega izdelka nikoli ne izostane.

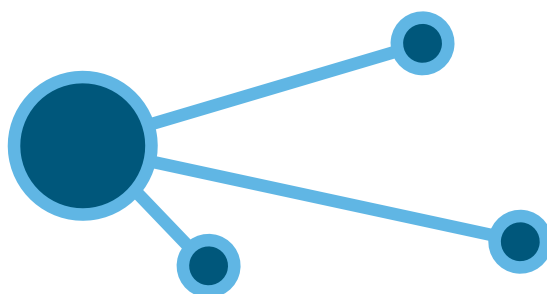
Omenjene odlike podjetja so vodile sodelavca *Centra za prenos tehnologij in inovacij* na *Institutu "Jožef Stefan"*, da je na podlagi objave angleškega podjetja v poslovni borzi *Enterprise Europe Network*, obvestil podjetje Art-Glas d.o.o. o možnosti sodelovanja pri razvoju tehnično in oblikovalsko zahtevnih karaf s pridihom inovativnosti.

V podjetju iz Rodika so sprejeli ponujeno priložnost sodelovanja in po posredovanju preko mreže *Enterprise Europe Network*, je sledilo medsebojno usklajevanje med slovenskim in angleškim podjetjem. Po prejemu vzorčnih karaf iz Slovenije, se je angleško podjetje odločilo za tesnejše sodelovanje in kmalu zatem sta obe podjetji namen sodelovanja še pogodbeno podkrepili.

Direktor podjetja **Iztok Resinovič** o sodelovanju pravi: *"V podjetju Art-Glas d.o.o. smo izjemno hvaležni za vzpostavitev sodelovanja z angleškim podjetjem, ki so nam ga preko EEN omogočili na Centru za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan". Iz tega sodelovanja je po omenjeni karafi nastal še drugi izdelek, v razvoju pa je že tretji. To je naš prvi kontakt z angleškim trgom in je nedvomno pomemben korak za naše podjetje."*

Če boste pri morebitnem obisku v Angliji na prodajni polici naleteli na stekleno karafu domišljenih oblik, se lahko kaj hitro zgodi, da je bila izdelana ravno v slovenskem podjetju Art-Glas d.o.o.

Robert Premk
Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu "Jožef Stefan"

Do dobičkonosnega sodelovanja na področju izdelave kovinske opreme za vakuumske dvigalce

Primorsko podjetje Varmont d.o.o. se je odzvalo na poslovno povpraševanje nizozemskega podjetja Viavac Vacuum Lifting BV in sklenilo poslovno sodelovanje na področju proizvodnje strojno obdelanih in varjenih kovinskih delov za vakuumske dvigalce.

Podjetje Varmont d.o.o. se je že v preteklosti nadvse uspešno vključilo v mednarodno poslovno sodelovanje v okviru mreže Enterprise Europe Network. Po dveh sklenjenih sodelovanjih z britanskima podjetjema, se je vodja strateškega razvoja, Ademir Ibrahimović, odločil, da se odzove na poslovno povpraševanje iz Nizozemske, ki ga je zasledil v bazi poslovnih priložnosti mreže Enterprise Europe Network.

Zahvaljujoč hitremu odzivu in sodelovanju med Univerzo na Primorskem ter nizozemskim Ministrstvom za gospodarske zadeve in klimatske politike, članoma mreže Enterprise Europe Network, je podjetje Varmont oddalo interes za sodelovanje nizozemskemu podjetju Viavac, ki je iskalo proizvajalce obdelanih kovinskih delov za vakuumske dvigalce.

Po nekaj predhodno opravljenih sestankih so predstavniki obeh podjetij podpisali formalni partnerski dogovor. Nato je podjetje Viavac oddalo testno naročilo z namenom, da bi dejansko preverilo ali bodo opravljene storitve in dostavljeni izdelki izpolnili njihova pričakovanja. Varmont d.o.o. je nizozemskemu partnerju dostavili kakovostne izdelke po stroškovno učinkoviti ceni, kar je Varmontu odprlo vrata za začetek poslovnega sodelovanja.

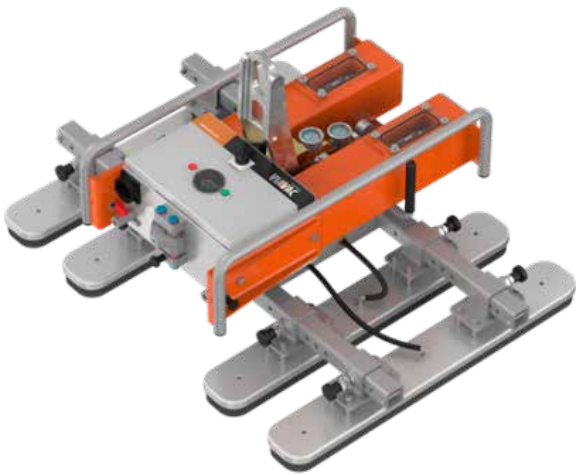
Sklenjeno poslovno sodelovanje predstavlja za podjetje Varmont odlično priložnost za vstop na nizozemski trg in hkrati za pridobivanje dodatnih informacij o nizozemskem trgu. Obenem pa je tudi za nizozemsko podjetje Viavac to priložnost za navezovanje profesionalnih in poslovnih stikov s slovenskim gospodarstvom.

Podjetji načrtujeta, da bosta v prihodnjih mesecih sodelovanje še okrepili z namenom doseganja zastavljenih ciljev, med katerimi velja omeniti zmanjšanje proizvodnih stroškov za Viavac, povečanje tržnega deleža s pozitivnimi učinki na promet pri obeh podjetjih in ustvarjanje nekaj novih delovnih mest na Nizozemskem in v Sloveniji.

Mitja Stefancic

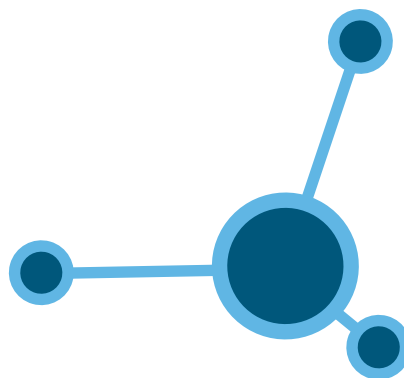
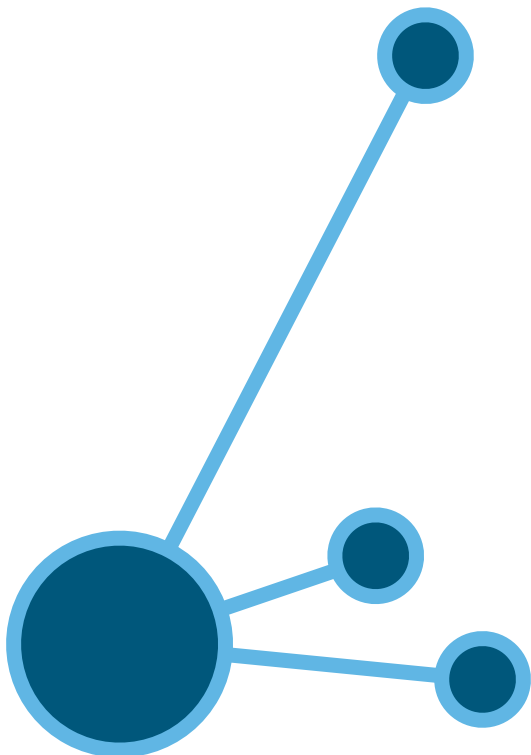
Center za razvoj in prenos znanja
Univerze na Primorskem

Izjava predstavnika podjetja Varmont d.o.o.:

“S podporo mreže Enterprise Europe Network smo razvili tesno sodelovanje s podjetjem Viavac na področju proizvodnje. To nam vliva pogum, da še naprej krepimo našo prisotnost in prepoznavnost na evropskih trgih.” – Ademir Ibrahimović, vodja strateškega razvoja poslovanja v Varmont d.o.o.

Slovenska blagovna znamka Ekolife natura je s pomočjo Enterprise Europe Network prisotna na trgih Beneluksa in Nemčije ter na Poljskem

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru mreže Enterprise Europe Network nudi celovito podporo obrtnikom in podjetjem s področja internacionalizacije. Edinstven promocijski kanal in kanal za pridobitev poslovnih kontaktov je borza mednarodnega poslovnega sodelovanja mreže Enterprise Europe Network, kjer podjetja lahko navežejo stik s podjetji iz tujine. Izpostavljamo uspešen primer slovenskega podjetja, ki je s svojo blagovno znamko

Ekolife natura je s pomočjo omenjene borze prisotna na trgih Beneluksa in Nemčije ter na Poljskem. Ekolife natura je uveljavljena blagovna znamka, ki proizvaja 100 % ekološko naravno kozmetiko iz slovenske zdravilne sive glinice in prehranska dopolnila (liposomski vitamini) ter sončne kreme. Njihovi izdelki so skrbno narejeni v Sloveniji in ne vsebujejo sintetičnih barvil in dišav, silikonov in njihovih derivatov, parafina in drugih naftnih derivatov ter gensko spremenjenih organizmov ter uporabljajo 100 % naravne ekološke sestavine. Podjetje

je ekološko usmerjeno in se zavzema za kakovostne kozmetične izdelke izdelane iz 100 % naravnih ekoloških sestavin, ki so prijazni do ljudi in narave. Podjetje prodaja izdelke preko svoje spletne strani: www.ekolife.si. Podjetje uspešno posluje že 12 let in nenehno vlaga v razvoj ter izboljšanje kakovosti svojih izdelkov.

V želji po širitvi na nove trge je podjetje Ekolife natura d.o.o. kontaktiralo Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije v začetku leta 2020 za vpis njihove ponudbe v bazo mednarodnega poslovnega sodelovanja Enterprise Europe Network. Podjetje išče distributerje in zastopnike, ki imajo razvejano mrežo kupcev kot so lekarne, ekološke trgovine, trgovine z zdravo prehrano, verige trgovin, spletne trgovine, drogerije itd.

Preko baze Enterprise Europe Network in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je podjetje Eko life natura d.o.o. v začetku maja 2020 navezalo stike s podjetji, ki so povpraševali po njihovih izdelkih. Posel so sklenili s podjetjem iz Poljske in Belgije, s katerim so podpisali

ekskluzivno zastopstvo za njihove izdelke na trgih Beneluksa in Nemčije.

Baza mednarodnega poslovnega sodelovanja je odlični kanal za promocijo in iskanje novih poslovnih priložnosti, kot so iskanje novih poslovnih partnerjev in novih poslov.

Edina Zejnić
Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

SEEmeet Slovenia 2020 – Edinstvena priložnost za poslovno mreženje in širitev posla

Mednarodni B2B dogodek **SEEmeet 2020** Slovenia bo letos potekal **21. in 22. oktobra 2020** v digitalni obliki – **enaka vrednost, nova izkušnja**. Letos bo v sklopu dogodka možno prisluhniti tematskim predavanjem, ki bodo poskrbela za nadgradnjo znanj aktualnih poslovnih trendov.

Dogodek bo kljub spremembi izvedbe, ki bo zaradi trenutnih razmer širjenja novega koronavirusa (SARS-CoV-2) letos izjemoma v **digitalni obliki**, ohranil svoj osnovni namen – **učinkovito poslovno mreženje in sklepanje poslov**. Skladno s to spremembo se spremeni tudi kotizacija za dogodek, ki sedaj znaša **samo 89 €** (brez DDV). Kotizacija velja za vse udeležence dogodka, **zadnji rok za prijavo je 30. 9. 2020**.

SEEmeet 2020 je največji dogodek za mednarodno poslovno mreženje v Sloveniji. Dogodek predstavlja edinstveno priložnost za iskanje novih poslovnih partnerstev. Organiziran je tako, da omogoča kar največji možni izplen v tako kratkem času. Poteka na način, da si udeleženci preko spletne platforme že pred dogodkom organizirajo do 15 kratkih (25 minutnih) sestankov. Urnik dogodka ostaja nespremenjen, le vnaprej dogovorjeni sestanki in predavanja bodo potekali digitalno.

Zagotovi si svojo prisotnost že danes. Prijave in več informacij: <http://www.seemeet.si/>

Okoljski dan gospodarstva 2020

»S plastiko moramo vsi ravnati spoštljivo in odgovorno«

Ob letošnjem svetovnem dnevu okolja, 5. junija 2020, je GZS organiziral že 19. Okoljski dan gospodarstva, prvič v obliki e-konference. Konferenca je bila organizirana v sklopu regionalnih dogodkov EEN Sektorske skupine »Okolje«, katere članica je tudi Služba za varstvo okolja pri GZS. Konferenca je bila posvečena odpadkom iz plastike, predvsem plastike za enkratno uporabo, ki prehaja v okolje. Na e-konferenci, ki je zaradi vrhunskih mednarodnih predavateljev in tudi slušateljev potekala v angleškem jeziku, je sodelovalo več kot 150 udeležencev iz enajstih držav.

Junija 2019 je Evropska komisija sprejela Direktivo o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (2019/904), oziroma »SUP Direktivo«. Kratica SUP se namreč nanaša na »Single-use plastics« proizvode. Namen Direktive je preprečevati nastajanje morskih odpadkov zaradi proizvodnje in uporabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo. Tema letošnjega okoljskega dneva gospodarstva je bila posvečena temu, kako ti proizvodi vplivajo na morski ekosistem in družbo, predstavitvi Direktive in nekaterih sistemov za izboljšanje stanja, ki se v evropskih državah že izvajajo, poudarek pa je bil narejen tudi na prenosu dobrih praks in znanja, ki so ga podjetniki pridobili s svojimi projekti zmanjšanja uporabe plastike za enkratno uporabo.

V uvodnem nagovoru sta prisotne na virtualni konferenci, ki je potekala preko Zoom aplikacije, pozdravila generalna direktorica GZS, mag. Sonja Šmuc in minister z Ministrstva za okolje in prostor, mag. Andrej Vizjak. Poudarila sta, da je plastika nepogrešljiva in se ji ne moremo izogniti, da pa moramo biti v ravnanju z njo pametni. To izkazuje tudi slogan letošnjega dogodka »Be smart with plastics«.

Pregled ključnih dejstev in števil, povezanih z onesnaževanjem s plastiko za enkratno uporabo, je predstavila Dr. Thomais Vlachogianni, ena vodilnih oseb na področju upravljanja morskih odpadkov na območju Jadranskega morja in v Evropi. Sledila ji je predstavitev Dr. Ulrike Gelbmann z Univerze v Gradcu Avstrija, ki je predstavila, kako potrošniki dojemajo, upravljajo in izbirajo med različnimi alternativami plastične embalaže za enkratno uporabo, ki je trenutno na voljo na avstrijskem trgu. Ali so pripravljene na alternative, kaj jim je pomembno in kako

sami želijo vplivati na razvoj plastične embalaže. Maja Mešl, predstavnica slovenske raziskovalne organizacije, Fakultete za tehnologije polimerov iz Slovenj Gradca, je predstavila razvoj in uporabo termoplastičnih biokompozitov v Sloveniji in širše. Bioplastika je v trenutni razlagi Direktive vključena v prepovedane tipe plastike. Se pa sedaj pripravljajo smernice, ki bodo razjasnile v kakšni meri in katere bioplastike in biorazgradljive plastike bodo v Direktivi vključene in katere ne bodo podvržene omejitvam.

Znanstvenem uvodu in predstavitvi dejstev pa je sledila zelo konkretna in informativna predstavitev same Direktive 2019/904. Tina Ajdič, Slovenka, ki živi in dela v Bruslju že vrsto let kot višji svetovalec pri podjetju ADS Insight, je pojasnila cilje in ključne pravne zahteve, ki izhajajo iz te Direktive, kot so prepovedi nekaterih plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, povečan obseg zahtev proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO), obveznost ločenega zbiranja, obvezna reciklirana vsebnost plasten za pijače in drugi ukrepi.

Plastenke za pijače iz različnih vrst plastike so primer izdelkov, za katere bo potrebno po letu 2025 dosegati znotraj države ločeno zbiranje 77 masnih % vseh plasten danih na trg v posameznem letu, kar se bo po letu 2029 povečalo na zahtevo za doseganje ločenega zbiranja 90 masnih %. Eden izmed načinov za uspešno doseganje ciljev ločenega zbiranja plasten pijač je, po besedah dveh govorcev, kavcijski sistem. Saulius Galadauskas, predsednik litovskega združenja pivovarjev je pokazal, kako je sistem nediskriminatornega zbiranja odpadne embalaže v pivovski industriji v Litvi pospešil ločeno

zbiranje odpadne embalaže. Tudi Anna Larsson iz podjetja Reloop Europe zagovarja kavcijski sistem kot učinkovit način doseganja ciljev nove Direktive na območju celotne Evrope. Poleg zmanjšanja količine odpadkov, kavcijski sistem služi kot odličen model za pretvorbo izziva v priložnost za trajnostno upravljanje virov in razvoj mreže lokalnega gospodarstva.

Preventiva je boljše kot kurativa, pa je tisto stališče, ki ga zavzema tako Evropska komisija pri oblikovanju načel ravnanja z odpadki, kot tudi stališče same Direktive, ki spodbuja uporabo izdelkov za večkratno uporabo, pred uvedbo tistih iz alternativnih materialov (npr. papir ali kovine). Na konferenci je predstavnica avstrijskega supermarketa brez embalaže, Das Dekagramm, Sarah Reindl, delila svoje izkušnje s postavitvijo prve trgovine brez plastične embalaže, kako je nastala ideja za Das Gramm in kako so se razširili na drugo trgovino, Das Dekagramm.

Glocal Gourmet Perla je projekt, ki je nastal iz zavedanja o odgovornosti za okoljska vprašanja znotraj igralno-zabaviščnega centra Perla v Novi Gorici. Predstavil ga je Martin Šabec, vodja hotela Perla. Tudi veliki hotelski sistemi na ta način lahko pišejo uspešne okoljske zgodbe in s tem povečajo dodano vrednost slovenskemu turizmu. Uspešnost Glocal Gourmet HIT iniciative vidi predvsem v dejstvu, da je zamisel za projekt prišla s strani zaposlenih v podjetju.

Marián Šefčovič je zaključil dogodek s prikazom širše slike trajnosti in razvoja v podjetju Radenska ADRIATIC, kjer plastika za enkratno uporabo predstavlja pomemben steber trajnosti, medtem pa se v podjetju Radenska poskušajo zavezati lokalnemu okolju, potrošnikom, zaposlenim in varovanju vodnih virov.

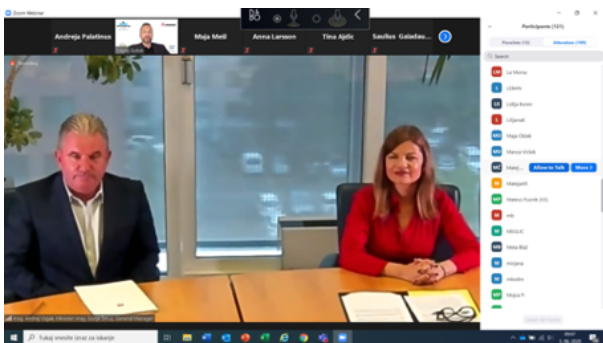

Foto: Uvodni pozdrav na virtualnem dogodku Okoljski dan gospodarstva 2020 s strani mag. Sonje Šmuc in mag. Andreja Vizjaka.

Posnetek dogodka in vse materiale z dogodka lahko dobite na spletni strani <https://okoljskidan.gzs.si/>. Vabljeni k ogledu!

Morski odpadki in smeti iz Evrope - komentar

Septembra 2020 je bil v reviji Environment International objavljen članek z naslovom »Recycling of European plastic is a pathway for plastic debris in the ocean«, ali po slovensko »Predelava evropske plastike kot pot do nastajanja morskih odpadkov«. Eden izmed najpogostejše uporabljenih tipov plastičnih materialov je polietilen (PE). 46% vseh ločeno zbranih odpadkov iz PE v Evropskih državah je izvoženih v ali izven Evropske unije. Študija je analizirala in primerjala podatke o količinah izvoženih PE odpadkov, ki izvirajo iz držav Evropske Unije, v države prejemnice teh odpadkov, s sistemom ravnanja z odpadki v teh državah. Na ta način so z modelom pridobili podatek o možnih scenarijih količin, kaj se z izvoženimi PE odpadki iz Evrope dejansko zgodi v državah prejemnicah. Na ta način so prišli do zanimivih ugotovitev, ki govorijo o tem, da je v letu 2017 ob upoštevanju povprečja treh scenarijev 3% (1-7%) vseh PE odpadkov izvoženih iz Evrope končalo v oceanih, kar predstavlja količinsko cca 83.000 ton v letu 2017. Znotraj EU poteka kompleksno trgovanje z odpadki, kar pomeni, da država izvoznica ni nujno izvor odpadkov v oceanih. S tega vidika se pod vprašaj postavlja tudi podatek, da je Slovenija vzrok nastajanja 1,5 odpadne plastike v morju na prebivalca na leto. Na drugem mestu so Belgijci, z 0,91 kg odpadne plastike na prebivalca na leto. Sledijo jim Velika Britanija, Nemčija in Nizozemska. Slovenija večino »svojih« PE odpadkov uvozi iz sosednjih držav (Italija, Avstrija, Hrvaška, Madžarska) z namenom transporta preko pristanišča v Kopru. Podobno velja za ostale države z visokim deležem morskih odpadkov na prebivalca, to so Belgija, Nemčija, Nizozemska, ki so države z največjimi pristanišči na svetu. Težavo z interpretacijo teh podatkov podajajo že sami avtorji članka in poudarjajo izjemen pomen, ki ga bo v prihodnosti imelo kakovostno poročanje podatkov na vseh nivojih verige recikliranja.

Je pa dejstvo, da je za nastanek količin morskih odpadkov zelo pomemben podatek, kam država svoje odpadke izvažata. Torej, v katero državo. Države s slabše urejenim sistemom ravnanja z odpadki imajo namreč večje možnosti nastanka morskih odpadkov. Slovenija vsekakor nima možnosti ravnati z odpadki doma, zato je veliko večja nevarnost, da naši odpadki pristanejo v morju zaradi neurejenih razmer v državah, kamor jih izvažamo. Še vedno ta članek lahko pomeni tudi neke vrste spodbudo, da rešimo primer svojih odpadkov doma. Celotna Evropska Unija bi morala za svoje odpadke poskrbeti na način, ki ne obremenjuje držav v razvoju, s slabo razvitim sistemom ravnanja z odpadki.

Andreja Palatinus

Gospodarska zbornica Slovenije
Članica SG Environment

Partnerji slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network

Institut "Jožef Stefan"
Center za prenos tehnologij in inovacij
Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana
T. 01 477 32 24
een@ijs.si, www.ijs.si, https://tehnologije.ijs.si

Univerza v Mariboru

Služba za prenos znanja in tehnologije
na Univerzi v Mariboru
Slomškov trg 15, 2000 Maribor
T. 02 235 53 70
een@um.si, www.um.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana
T. 01 58 98 156
info@gzs.si, www.gzs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
T. 01 58 30 586
een@ozs.si, www.ozs.si

Mariborska razvojna agencija
Podbreška cesta 20, 2000 Maribor
T. 02 333 13 00
een@mra.si, www.mra.si

Univerza na Primorskem
Center za razvoj in prenos znanja
Trg Brolo 12, 6000 Koper
T. 05 66 37 787
info@crpz.si, https://crpz.upr.si

**Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje
podjetništva, internacionalizacije, tujih
investicij in tehnologije**
Verovškova ulica 60, 1000 Ljubljana
T. 01 58 91 870
info@spiritslovenia.si, www.spiritslovenia.si

www.een.si
Facebook/EENSlovenija
Twitter/EENSlovenia

Projekt je sofinanciran iz programa COSME (pogodba o sofinanciranju št. 880148). Evropska komisija kot tudi osebe, ki delujejo v imenu Evropske komisije, ne odgovarjajo za uporabo teh vsebin. Stališča v tej publikaciji so avtorjeva in ni nujno, da izražajo stališča Evropske komisije.

Vsebine zbrali in pripravili člani slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network.

Fotografije: splet in avtorji.

Naklada: 150 izvodov.